

УДК 378.147

Фастова А.С., Єфімов Д.В. (Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ, м Бахмут, Україна)

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ-ШКОЛА МАЙБУТНЬОГО

У роботі аналізується питання використання певних елементів соціальних мереж у освітньому процесі. Надається інформація про використання медійних засобів нових інформаційних технологій у навчанні. Визначені вимоги щодо організації навчання в соціальній мережі. Висвітлено переваги використання соціальних мереж у навчальній діяльності.

The paper analyzes the use of certain elements of social networks in the educational process. THE Information on the use of media of new information technologies in education is provided. THE Requirements for the organization of training in the social network are defined. The advantages of using social networks in educational activities are highlighted.

Пріоритетним напрямком розвитку української освіти є впровадження сучасних технологій. Вони забезпечують удосконалення освітнього процесу, ефективність та доступність освіти, підготовку здобувачів освіти до життєдіяльності в інформаційному суспільстві. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті допомагають педагогам реалізувати ефективно викладання матеріалу, використовуючи новітні засоби, які сприяють досягненню високих результатів. Технології змінюються, що потребує від учасників освітнього процесу вдосконалення своїх вмінь і постійного розвитку. З модернізацією соціальних мереж також виникає нагальна потреба використовувати їх у процесі навчання. На сьогодні, застосування соціальних мереж в освітньому процесі закладів вищої освіти не є дуже поширеним явищем [5].

Зручність соціальних мереж полягає в тому, що вони загальнодоступні, більшість функцій є безкоштовними. Використання соціальних мереж є досить ефективним засобом для навчання студентів, а також засобом удосконалення знань і умінь. Студенти – це активні користувачі соціальних мереж, які більшу частину свого вільного часу проводять в Інтернет-просторі. Припускаємо, що викладач є сучасним, коли він говорить «мовою» студента. Вважаємо, що сучасність викладача можна визначити наступним чином – це вільне володіння інформаційно-комунікаційними технологіями, якими користуються студенти. Саме тому, щоб бути викладачем нового покоління необхідно постійно залучати до процесу навчання новітні технології.

Соціальні мережі відіграють навчальну та пізнавальну роль. Це надає викладачам можливість реалізувати ефективно викладання матеріалу, використовуючи всі новітні технології, які сприяють досягненню позитивних результатів у навчанні [6].

Сьогодні терміном «соціальні мережі» позначають будь-яку соціальну структуру і різноманітність соціальних взаємин, однак у сучасному науковому дискурсі ним позначають, насамперед, онлайн мережі, які створюються у віртуальному просторі й забезпечують дистанційне спілкування та встановлення взаємозв'язків між учасниками так званої мережевої структури. Часто це поняття, на думку О. Власенко, пов'язують із поняттям «коннективізм» (запропоноване Джорджем Сіменсом), яке ґрунтується на теоріях мережі, складно організованих та самоорганізованих системах.

Використання медійних засобів нових інформаційних технологій у навчанні стає все більш поширеним явищем в сучасній українській освіті. Вищі впроваджують у свою роботу різні онлайн-платформи (“Moodle”, “Blackboard”, “Joomla”, “Edmodo” тощо) для розвитку навчальних комунікацій між студентами і викладачами. Як правило, матеріали, які генеруються на цих ресурсах, володіють освітнім потенціалом, однак найчастіше вони не мають таких якостей. Представлені в концентрованому вигляді процеси під час навчання офлайн - засвоєння знань, закріплення навичок, формування мотивації,

забезпечення контролю, перевірки та оцінки результативності навчання - практично не представлені в сукупності в онлайн середовищі.

Соціальні мережі, які не мають початкового завдання - навчати, при цьому не володіють будь-якою специфічною тематикою назвемо «мережами загального профілю». Подібні мережі здатні швидко організовувати неформальний контакт між учасниками. Люди більш відкриті і менш сором'язливі «за клавіатурою», ніж в реальному житті. Це означає, що вони з великою готовністю діляться наявною інформацією. Звісно, існує і негативна сторона, прикриваючись анонімністю, людина здатна на цькування, булінг, образи.

Соціальні мережі спеціалізованого характеру це платформи для спільноти професіоналів різних профілів. Цілі у даних мереж суто практичні і називаються вони - Community of Practice.

Фахівцями подібних мереж можуть бути вчені, вчителі, інженери, і інші фахівці. Основна особливість подібних комунікацій полягає в тому, що об'єднання людей відбувається не тільки в залежності від їх географічного положення або ж обмеження рамками однієї сфери діяльності, але і людей зі схожими інтересами в різних організаціях по всьому світу. Подібні практичні спільноти мають відмінності від спільнот «за інтересами»: учасників об'єднує не тільки бажання вивчати якусь галузь знань, а й бажання співпрацювати в процесі застосування цих знань на практиці.

Інструментом внутрішніх навчальних комунікацій є спеціалізовані мережі в освітньому форматі. Навчальні платформи допомагають студентам швидко вивчати необхідну інформацію, а також сприяють у наданні взаємодопомоги. В освітній сфері такою платформою є E-Learning 2.0 - це технологія створення моделей навчання. Її відносять до концепції впровадження інструментів і технологій Web 2. Сам термін був придуманий канадським дослідником Стефаном Доуном як похідний об'єднує всі тенденції в електронному навчанні [4].

Для досягнення цілей навчання можуть використовуватися «класичні» соціальні мережі Facebook, Twitter, Windows live та YouTube.

Стануть в нагоді також і так звані «внутрішні платформи» Wiki, професійні блоги, OneNote. Останні розраховані на збереження інформації з подальшим обміном нею. А такі додатки як Google і Windows Live мають ще й групове спілкування з використанням спеціальних інструментів. А головною їх особливістю є наявність групового середовища для створення різних документів. «Захист від чужих» корисна функція, якою оснащені подібні сервери. Тобто, якщо у вас немає дозволу для участі в дискусії, то ви не зможете ні взяти участь, ні подивитися про що вона. Плюс є функція прикріплення файлу будь-якого формату, єдине обмеження це його розмір. Таким чином, соціальні мережі можуть бути використані як зручний і ефективний інструмент, що доповнює стандартні засоби навчання, надаючи можливість урізноманітнити навчальні матеріали, залишаючись при цьому в рамках звичних для того, хто навчається.

Ми вважаємо, що ідеальною соціальною мережею, яку можна використовувати в навчанні є Facebook. Останнім часом зазначена компанія приділяє особливу увагу освіті. Багато закладів вищої освіти використовують засоби та навчальні додатки Facebook для публікації новин, спілкування, збирання інформації, залучення абітурієнтів, надання студентам потрібної інформації, здійснення наукової діяльності. Крім того, викладач може створити власну групу для роботи зі студентами. Викладач групи заповнює навчальний контент – це завдання, опитування, тести, відео контент, різноманітні зображення та навчальні пости [1]. Наявність власної навчальної групи у соціальних мережах робить викладача більш сучасним, а студентів – більш охочими до навчання. Студент у будь-який час має доступ до навчального матеріалу, що робить більш зручним процес навчання. У свою чергу, викладач має власні переваги, наприклад, він може одночасно викладати навчальний матеріал декільком групам студентів, надавати ще більше додаткового

матеріалу, який не встиг розглянути на занятті, або більше додаткового матеріалу, який не є плановим у навчальний час. Тобто, навчальний матеріал стає більш доступним, надана інформація стає набагато цікавішою та різноманітнішою завдяки мережі Facebook та його навчальним додаткам [3]. При цьому необхідно розглянути наступні моменти, на які має звернути увагу викладач, щоб організувати навчання в соціальній мережі:

- мета організації роботи;
- зміст навчального контенту (якщо це навчальна група, доцільно уникати розважального матеріалу);
- форма розміщення навчального матеріалу (пост, опитування, дискусійний форум, відео матеріал, самоосвіта, тест, зворотній зв'язок);
- наявні у викладача навички роботи з сучасними технологіями;
- доступні технічні засоби, підключення до мережі wi-fi чи наявність хмарних технологій [7].

Можливість роботи з соціальними мережами та їх навчальними додатками сприяє більш швидкій і зручній роботі з навчальним матеріалом. Разом з тим, надає можливість студентам колективно оцінювати навчання для всіх учасників навчальної групи та можливість викладачу спостерігати за результатами роботи кожного студента. Використання соціальних мереж у навчальній діяльності має багато переваг, а саме: комфортне середовище; усі учасники мережі створюють мережевий навчальний контент; можливість спільної праці; наявність форуму, «стіни», чату; кожен студент-користувач може створити власний блог; можливість простежувати активність користувачів [2].

ВИСНОВКИ

Отже, на сучасному етапі розвитку суспільства все більшого поширення набуває питання ефективності використання соціальних мереж в освітньому процесі. Зрозуміло, що вже неможливо викладати дисципліни традиційно, тому соціальні мережі у навчанні надають можливість додаткового обговорення, консультування, спілкування з кількома групами студентів водночас. Використання соціальних мереж для навчання студентів надає змогу постійно слідкувати за виконанням завдань, що дозволяє налагодити оптимальну співпрацю між викладачем і студентом.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

1. *Аналіз соціальних мереж в інтернеті. Електронний ресурс ПостНаука. URL: <https://postnauka.ru/longreads/20259>*
2. *Балабанова К. Є. Використання соціальних мереж у професійній діяльності викладача вчз. Наукові записки. Серія: Педагогіка. – 2013. – № 3. С.134-139.*
3. *Бодненко Д. М. Використання соціальної мережі Facebook для навчання майбутніх журналістів. Науковий вісник інноваційних технологій. 2012. С. 29-35.*
4. *Власенко О. В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій для контролю рівня навчальних досягнень. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті та наукових дослідженнях. С.23-26.*
5. *Івашьова С. В. Використання соціальних сервісів та соціальних мереж в освіті. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2012. С.15-17.*
6. *Клименко О. А. Соціальні мережі як засіб навчання і взаємодії учасників освітнього процесу. Теорія і практика освітнього процесу в сучасному світі: матеріали міжнародної наукової конференції. С. 405-407.*
7. *Яцишин А. В. Застосування віртуальних соціальних мереж для потреб загальної середньої освіти. Інформаційні технології в освіті. 2014. С.119-126.*